

דברות קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נעילת חג השבועות שנת תש"ע לפ"ק

ולפי זה י"ל כי בני ישראל דור המדבר מקבלי התורה ידעו היטב מן התנאי שהתנה הקב"ה במעשה בראשית שאם לא יקבלו ישראל את התורה יחזור העולם לתוהו ובוהו ח"ו, ועל כן יחד כולם עמדו הכן לקבל התורה ביום ו' בסיון, כי בזה תלוי קיום העולם, אמנם כשבא משה רבינו וצוים וקדשתם היום ומחר, וגילה להם שיש מצוה מדרבנן לפרושי ו' עונות, או אז שוב לא חשו בני ישראל על קיום העולם, כי וויתרו על קבלת התורה ודחו אותה על יום המחרת כדי לקיים דברי רבנן, הגם שהם ידעו שבזה תלוי ועומד קיום העולם ויש חשש שיחזור כל העולם לתוהו ובוהו, "זאל די וועלט אונטערגיין, מיר וועלן האבן מסירות נפש אויף קיום מצות דרבנן", שהרי חסיד וירא שמים רשאי למסור נפשו אפילו על מצוה קלה (עיין יו"ד סימן קנ"ז ש"ך סק"ב), ובני ישראל בעמדם אצל הר סיני פסקה זוהמתן (שבת קמו.), והיה להם דין חסיד וירא שמים, ועל כן מסרו נפשם לקיים מצות דרבנן, ובוזה היה להם לישראל מסירות נפש על תורה שבע"פ, כמו המסירות נפש של יצחק אבינו.

והן היום הוא יומא דהילולא של מרן הבעש"ט הק' זי"ע, ונודע מה שאמר כ"ק מרן דו"ז זללה"ה כי עיקר דרך החסידות הוא שני דברים, הא' לעשות טובה לזולתו, והב' שיהיו מוכנים על מסירות נפש על קוצו של יו"ד שבשולחן ערוך, ולפי האמור הרי זהו בחינת היום של חג השבועות מה שבני ישראל מסרו נפשם על מילי דרבנן.

ובזה יש ליישב קושית המגן אברהם (או"ח סי' תצ"ד) היאך אנו אומרים בחג השבועות זמן מתן תורתנו, הא איתא במסכת שבת (דף פח.) אמר רבי יוסי יום אחד הוסיף משה מדעתו והסכים הקב"ה על ידו, ובשולחן ערוך קי"ל כרבי יוסי דבעי פרישה ו' עונות, נמצא שקבלת התורה היה בשבעה בסיון ולא בששה בסיון. אמנם על פי האמור י"ל כי באמת גם יום ו' בסיון נחשב לקבלת התורה, כיון שאז מסרו בני ישראל את נפשם על מצות דרבנן, נמצא דשפיר הוי זמן מתן תורתנו, שאז קבלנו על עצמינו אופן קיום דברי התורה, שנהיה מוכנים למסור נפשינו על כל נדנד קל של דקדוקי התורה ואפילו במילי דרבנן.

ומעתה יתיישב קושית התוס' איך נתקיימה העולם הא לא נתקיימה התנאי, אמנם לפי האמור יובן, כי באמת הגם שלא נתנה תורה לישראל בפועל ביום ו' בסיון, מכל מקום הרי בו ביום קבלו בני ישראל על עצמם לקיים כל התורה כולה במסירות נפש ואפילו מצוה דרבנן, והוא עיקר קבלת התורה להיות מוכן על מסירות נפש בשביל התורה, ובוזה נתקיימה התנאי ונתקיימו שמים וארץ.

ובדרך זה יתבאר מה שאמר הקב"ה למשה רבינו כה תאמר לבית יעקב, בלשון הזה וכסדר הזה, הכוונה שכסדר הזה שעשו בני ישראל

ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, ופירש"י כה תאמר, בלשון הזה וכסדר הזה, ודקדק א"ז זללה"ה בעצי חיים מהו ענין כסדר הזה.

ב) במדרש ילקוט (במדבר רמז תרפד) בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם, מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם הקב"ה פיהם ואמר להם הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שבני מביאין, שנאמר (במדבר א יח) ויתילדו על משפחותם לבית אבותם. ודקדקו המפרשים מה ענין היחס לקבלת התורה, הלא בבית שכרת משה רבינו עם ישראל על קיום התורה והמצוות נאמר (דברים כט ט) מחוטב עצץ עד שואב מימך.

ונראה בהקדם מה דאיתא במס' שבת (דף פח.) אמר ריש לקיש מאי דכתיב (בראשית א לא) ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, ה"א יתירה למה לי, מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו. וכן הוא במס' עבודה זרה (דף ג.). והקשו שם בתוס' (ד"ה יום הששי) תימה למ"ד (שבת פז.) בשבעה בחדש נתנו עשרת הדברות, מאי יום הששי, ותירצו היתה ראויה לינתן בששי, אלא שהוסיף משה יום אחד מדעתו. והקשה החתם סופר בדרשותיו (לשבועות דף רפה:) דתירוץ זה הוא פלאי, שהרי עכ"פ לא נתקיים התנאי, ואיך נתקיימו שמים וארץ ביום הששי כיון שעדיין לא ניתנה בו תורה.

ויתבאר על פי מה שכתב החתם סופר בתורת משה (פ' וירא עמוד סח) דבר נפלא בענין עקידת יצחק, דגדול נסיונו של יצחק משל אברהם, שאברהם שמע מפי הקב"ה בעצמו, והוא בחינת תורה שבכתב מה ששמענו מפי הגבורה, ויצחק לא שמע אלא מפי אברהם, חכם ונביא, וכעין מאמין לתורה שבעל פה מה שקבלנו מן החכמים, ולפי זה נסיונו של אברהם אינו מעורר אלא זכות תורה שבכתב, אך מסירת נפש יצחק לשמוע אל אביו ולהאמינו כי כן צוה לו הקב"ה, היינו מסירות נפש על תורה שבעל פה, עכ"ד.

ועל דרך זה היה גם מדריגת בני ישראל ביום ששי בסיון שאז מסרו נפשם להאמין ולקיים תורה שבעל פה, והוא על פי מה שכתב א"ז זללה"ה בעצי חיים (לשבועות אות יא) בענין מה שהוסיף משה יום אחד מדעתו, דהיינו לקיים מצות פרישה ו' עונות שהוא מדרבנן, דמן התורה אין צריך לפרושי רק שלש עונות (יו"ד סימן קצ"ו סי"א), נמצא שבאמת היו ראויים לקבל התורה בו בסיון, כיון שלא נצטוונו מפי הקב"ה רק תורה שבכתב, ומדאורייתא אין צריך לפרושי רק ג' עונות, אבל משה הוסיף יום אחד מדעתו, לקיים גם פרישה מדרבנן ו' עונות, עכ"ד.

תורה הוא, רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדא לי עגלא תלתא אמר אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא. ולדרכינו הכוונה הכל מודים בעצרת, היינו ו' בסיון, דבעינן נמי לכ"ם, והיינו על דרך שאמרו (ביצה כח:): לכם לכל צרכיכם, ברכה והצלחה ופרנסה בריוח, שזוכים להנות מטוב עולם הזה, מאי טעמא יום שניתנה בו תורה, וקבלוהו בני ישראל במסירות נפש על דברי חכמים, על כן בזכות זה בעינן נמי לכם, וזוכים לכל טוב עולם הזה. ולזה אמר רב יוסף עבדא לי עגלא תילתא, כי מותר לו להנות מטוב עולם הזה בהרחבה, ועוד אמר אי לאו האי יומא של ו' בסיון, שהיה להם לישראל מסירות נפש על דברי חכמים, כמה יוסף איכא בשוקא, היינו כמה היה צריך לטרוח ולסובב בשוק כדי להמציא טרף לביתו, אבל בזכות היום הזה שהיה לבני ישראל מסירות נפש על תורה שבעל פה, על ידי זה זוכים להנות מטוב עולם הזה בהרחבה גדולה, ועל כן אינו צריך להיות בשוקא להתפרנס בדוחק, כי בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתם נעשית על ידי אחרים (ברכות לה:).

ובעמדינו בעת נעילת החג הקדוש הזה, הנה חג השבועות הוא זמן קבלת התורה מחדש בכל שנה ושנה, ע"ד בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, כולנו זכינו לקבל התורה ואמרנו נעשה ונשמע, וקבלנו עלינו עול התורה למסור עצמינו במסירות נפש על קוצו של יו"ד, ולהיות דבוק בתורה באהבה ובנפש הפיצה וחשוקה, ולכן לעת כזאת כולנו מקבלים עלינו בלב ונפש ללמוד התורה הקדושה ולשמור דיני התורה הק' הן דאורייתא והן דרבנן, וכל מה שהוסיפו חכמי ישראל במושך הדורות, ובזכות זה יעזור השי"ת שיהיה לכם לכל צרכיכם, שיושפע מחג הקדוש הזה כל השפעות טובות בגשמיות וברוחניות, בני חיי ומזוני רוויחי וכל מיילי דמיטב לנו ולכל ישראל בכל מקומות מושבותיהם להוושע בכל טוב, עדי נוכח לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

ברכת הקודש מוצאי יום טוב

געווען צו זיצן און צו לערנען, בחורים און קינדער און כולל אינגעלייט, צו לערנען בהתמדה, און בעלי בתים זאלן זיך קובע עתים זיין לתורה, און צו דאווענען ערליך, צו זיין ערליך און אפגעהיטן.

דאס זעלבע מיט די נשים צדקניות, האבן מקבל געווען זיך צו פירן ערליך באשיידן און צניעות'דיג אזוי ווי דער אייבערשטער האט געזאגט, כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, ער האט מצווה געווען סיי פאר בית יעקב אלו הנשים, ותגיד לבני ישראל, וואס ער האט געזאגט דברים קשים כגידין פאר די מענער.

זאל דער אייבערשטער העלפן אז מען זאל קענען מקיים זיין און אויספירן די אלע דברים טובים וואס מען האט זיך מקבל געווען, מען זאל זיך פירן ערליך און אפגעהיטן, עס קומט אז זומער, אפגעהיטענע אויגן אפגעהיטענע מחשבות, זיך צו פירן מיט טהרה און קדושה און מיט צניעות.

אין דעם זכות וועט דער אייבערשטער העלפן מיר וועלן אלע זוכה זיין אנטקעגן צו גיין דעם גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לע"נ הגה"ק רבי יצחק אייזיק בהגה"ק ר' פינחס הלוי זצ"ל - ט' סיון

ביום ו' בסיון שהיה להם מסירות נפש על דברי חכמים, ככה יתנהגו בני ישראל כל הימים שיהיה להם מסירות נפש על קוצו של יו"ד שבתורתנו הקדושה.

ולפי זה יבואר גם המדרש בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם ואמרו מה ראו אלו להתקרב יותר מן האומות, כלומר האיך זכו בני ישראל להגיע למדריגה גבוהה הלזו להיות מוכנים על מסירות נפש גם על מצוה קלה מדרבנן, שהאומות העולם גם אלמלי היו מקבלים התורה לא היו מגיעים למדריגה גבוהה הלזו, ועל זה נתקנאו איך זכו בני ישראל לאותו מדריגה גבוהה ונעלה, סתם הקב"ה פיהם ואמר להם הביאו לי שטר יוחסין שלכם כשם שבני מביאין, כי בני ישראל הם זרע יצחק יחידו שנעקד על גבי המזבח, ועקידתו היה מסירות נפש על תורה שבעל פה, ובכח מסירות נפשו על תורה שבעל פה זכו בניו אחריו למדריגה גבוהה הלזו שיהיה להם מסירות נפש על תורה שבעל פה.

ועל פי זה יש לפרש מה שכתב הטור (או"ח סימן ת"ז) בשם אחיו רבינו יחיאל ז"ל שהמועדים נתקנו כנגד אבות, וחג השבועות הוא כנגד יצחק, ולדרכינו יש לומר כי בכוחו של יצחק אבינו, שהיה לו מסירות נפש על תורה שבעל פה, זכו בני ישראל להיות להם מסירות נפש על קיום מיילי דרבנן בחג השבועות.

והנה כתב החתם סופר שם, כי בזכות זה שמסר יצחק אבינו את נפשו על תורה שבעל פה, מזה אוכלים ישראל בעולם הזה, דלא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא על תורה שבעל פה (גיטין ס:), עי"ש. ויתכן לומר דהכי נמי בזכות מסירות נפשם של בני ישראל בו' בסיון על תורה שבעל פה, אוכלים בני ישראל בעולם הזה.

ועל פי זה יש לפרש מה דאיתא במס' פסחים (דף סח:): אמר רבי אלעזר הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם מאי טעמא יום שניתנה בו

א גוטע וואך, א גוטע חודש, א געזונטן זומער מיט א גוט געבענטשט יאר, עצרת נמי ראש השנה (מגילה לא:), ממילא איז א צייט צו וואונטשן א גוט געבענטשט יאר.

דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל קומען א געזונטן זומער פאר גאנץ כלל ישראל, פאר די אידן וואס זענען דא און פאר די אידן וואס זענען נישט דא, בכל מקומות מושבותיהם.

מען האט געזאגט אין די תפלה פון אהבה רבה, מען בעט זיך ביים הייליגן באשעפער, ותן בלבינו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, ולקיים איז עקסטער, אויסער לשמור ולעשות, איז ולקיים.

קען זיין ס'איז געווען אזא הייליגע יום טוב שבועות, און מען האט געזאגט נעשה ונשמע ביים בארג סיני, יעדעס יאר יום טוב שבועות זאגן אידן מיט א פרישע חיות מיט א פרישע השתוקקות צום הייליגן באשעפער, מען זאגט מיטן גאנצן הארץ נעשה ונשמע, מען איז נאכאמאל מקבל דעם עול התורה והמצוות מחדש, בכל יום יהיו בעיניך כחדשים.

ווען ס'קומט מוצאי יום טוב, דארף מען געדענקן די אלע דברים טובים וואס מען האט זיך מקבל געווען דעם יום טוב שבועות, מען האט זיך מקבל